No. 1. 1846.

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 2 Januarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentiën worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWEJAARSWENSCH.

(Ingezonden.)

De dag is daar, waarop wij menschen
Elkander heil en zegen wenschen;
Of 't welgemeend is, weet men niet,
Maar wel, dat 't naar 's lands wijs geschiedt. —
't Is lastig, als ons bedelaars kwellen
Die aan de deur om centen schellen;
Maar *centen geven* is niets raars,
Aan *groote* en kleine bedelaars,
Aan schaamle en *ryk* gekleede gasten;
Het wenschen zag men nooit belasten,
Geen *personeel* of *syndicaat*,
Patenten, *zegels* naar formaat.
Opcenten! zwaar voor alle standen,
De zwaarste munt der Nederlanden,
't Is zelfs nog van *tauxatie* vrij,
Accijns en *grondlast*, wat meer zij. —
Kon zeker iemand 't denkbeeld treffen,
Van iederen *wensch* vijf cents te heffen,
En werd dit in 's lands kas gestort,
Nooit bruldε 't akelig lied: *te kort!*
Maar soms, en dit is 't zotst van allen,
Zou *menige wensch* maar slecht bevallen;
Welligt, werd menige wensch vervuld,
Zag menig snoeshaan zich gekuld. —
Wie zou zulk *wensch-geld* niet betalen!
Maar 'k zal tot wenschen mij bepalen,
Want keurig is der vaadren woord,
Een goede wensch dient niet gesmoord.

—

Gods zegen rust', op Neêrlands Koning,
Hij blijve steeds in hart en woning
Als vorst, als held, als mensch geroemd,
En vader van zijn volk genoemd.

—

Ministers! ja, ook gij zijt menschen,
Versmaad geen welgemeende wenschen,
Blijft *menschen*; — toont met woord en daad
Dat voor 's volks heil u 't harte slaat:
Dan zal 's lands welvaart u beloonen
En dankb're liefde uw' arbeid kroonen.

—

En gij, die met regtschapenheid
't Belang van vorst en volk bepleit
Vertegenwoordigers der natie,
U wenschen wij met ernst en statie,
O EdelMogenden dat gij,
Ook *menschen* blijft, van zelfszucht vrij;
Fortuin en roem kan ras verzinken;
Een naam slechts blijft meer schitt'rend blinken
Dan ridderkruis of adelstand:
Blijft *vrienden van uw vaderland!*

—

Gij gouverneurs en burger-vaderen,
O, laat mijn wensch ook tot u naderen:
Bij ieder nieuwjaars-klokgebrom,
Vergrijsd ook uwen ouderdom.
Er komt een uur vol bange zorgen,
Het laatste van des levens morgen:
Dat uur zij kalm, uw' peluw zacht,
Bij 't denkbeeld: *'k heb mijn pligt volbragt.*
Mijn [illegible] was steeds met mededoogen
Vervuld, ik deed de tranen droogen
De de[illegible]me in diepe ellende schreidt:
Mijn' eerkroon is hun' dankbaarheid!
De rang, 't gezag, mij hier geschonken,
Deed steeds mijn hart voor 't heil ontvonken
Van vorst, van volk en vaderland!
'k Was mensch, — 'k bleef mensch in hoogen (stand;
Die kroon mag nimmer u ontzinken,
In 't stof des doods, nog heerlijk blinken,
Uw roeping, ja, is grootsch en schoon,
Maar grooter zij der braven loon.

—

't Myriaden-tal van ambtenaren,
Die wenschen wij, bij 't nieuw verjaren,
't Zij directeurs, of inspecteurs,
Controleurs, verificateurs,
Essayeurs en entreposeuren,
Adviseurs, Administrateuren
En heel dien reeks van klinkende eurs,
Betaald uit d' algemeene beurs:
Dat *hoogmoed* hen nooit doet vergeten
Dat zij van *'s burgers lasten* eten;
Dat ze op ons, stille burgerliên,
Nooit met verachting nederzien;
Dat nooit hun werk, voor 't land van waarde,
In dwing'landij voor 't volk ontaarde;
Geen trotsche waan, die wrevel sticht,
Beleefd, getrouw aan eed en pligt,
En schragend 's lands en 's volks belangen
Door niets, dan 't geen hen voegt, t' ontvangen.
Zij blijven steunsels van den staat,
Bereid tot hulp en goede raad,
Met heuschheid steeds hun pligt betrachten
Dan zullen we hun als *menschen* achten.
Ook wenschen we hun *avancement*,
Appointement, hoog *traktement*,
Veel *leges*, veel *emolumenten*,
Dit, vrij vertaald, heet: *centen, centen!*
Want om het *smeer*, het is toch raar,
Lekt d' ambtenaar ook den kandelaar.

—

De Burgerij in alle kringen
Wensch ik een schat van zegeningen;
De koopman zie zijn zorg beloond,
De zeeman eens zijn hoop bekroont;
De winkelier krijg' veel kalanten,
Niet op zijn boek, maar.... op *contanten!*
Contanten zijn bijzonder raar;
Ik wensch dan, met dit nieuwe jaar,
Dat velen, die hun' hoopjes (1) schrapen,
Met 't loon des werkmans niet gaan slapen;
En hij die zijn coupontjes knipt,
Zij in 't betalen altijd stipt;
Want menig handelaar kwijnt door zorgen
En raakt op zand, door lang te borgen.
Zoo menig ingebeelde kwast,
Die zorgloos leeft en weelderig brast,
Vindt het gemeen, oneigenaardig,
Zijn ambt, zijn naam, zijn stand onwaardig,
Te handelen, als hij kooper is,
Met Zeeuwsche *boter by de visch.*
De oogst moge in dit jaar gelukken,
Geen misgewas den landman drukken;
d' Aardappelen-ziekte geef geen stof —
Aan hen, die schaamteloos en grof
Hun goudmijn in d' ellende zoeken,
Hun' naam door d' armen doen vervloeken, —
Tot schrapen, met een vroom gelaat,
Daar 't eeuwig schrift te lezen staat:
Dat hij die d' armoe helpt verdrukken,
Eens vreesselijk in het stof zal bukken,
En 't goud dat zulk een' handel gaf,
Den schraper arm maakt tot aan 't graf. —
Doctoren krijgen veel patienten
Maar weinig zieken. — Veel clienten
Zij 't deel van ieder' advokaat,
Doch geen processen. — Elken staat
Der maatschappij zij heil beschoren,
En hij die 't vliegen kan bekoren,
Mag spoedig langs de ijzeren baan
Van Middelburg naar Aken gaan. —
't Gesnoeide geld mag ras verdwijnen,
Fabrieken nimmer werkloos kwijnen;
Elk burger blijve naauwgezet
Verkleefd aan eendragt, orde en wet. —
Voor Zeeland moge een toekomst dagen
Die 't lijden heelt, en 't pijnlijk knagen
Der werkloosheid weldadig staakt
En 't Zeeuwsche volk gelukkig maakt. —
De nijverheid moog' 't al bezielen,
De Schelde zij bevloert met kielen;
De handel, die geluk verspreid',
Schenk' veerkracht en tevredenheid.

—

Dit wenscht een vriend van orde en vreê,
Een poorter van oud Zierikzee.

1 Januarij 1846. V. H.

(1) Van 20 Zeeuwsche rijksdaalders.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

ERFURT, den 21. December. Eene, dezer dagen hier ontdekte, misdaad, welke ons levendig herinnert aan de geschiedenis van *Caspar Hauser*, baart voortdurend veel opziens. Dewijl er nog niets bestemds bekend is, moeten wij ons vergenoegen, met de zaak mede te deelen, zooals zij verhaald wordt. De daadzaak zelve staat ongetwijfeld vast; alleen de bijzonderheden zijn uiteenloopende. De regerings-raad *von Ehrenberg* had, namelijk, bij zijn eerste vrouw twee dochters verwekt, van welke de eene huwde, de andere, echter, wegens eene gevaarlijke ziekte, bij den vader in huis bleef, die later hertrouwde. Den beiden dochteren uit het eerste huwelijk was, na den dood der moeder, een niet onaanzienlijk erfdeel opgekomen, van hetwelk de vader tot aan de meerderjarigheid den interest genoot. Kort voor of na zijn hertrouwen vertrok de vader met zijne zieke dochter naar eene ver verwijderde badplaats, van waar zich al spoedig het gerucht verbreidde, dat zij aldaar gestorven was. De vader keerde vervolgens huiswaarts en er werd al spoedig niet meer gedacht aan het gestorven 21-jarig meisje. Sedert zijn er zeven jaren verloopen en nu gebeurt het onlangs, dat een meisje, hetwelk bij *von Ehrenberg* gediend en het onbepaalde vertrouwen van haren heer genoten had, in het huwelijk trad. In deze betrekking, bemerkte, na eenigen tijd, de jonge echtgenoot, dat zijne vrouw, het voormalige dienstmeisje, meer geld bezat, dan zij volgens haar inkomen hebben kon, en dit gaf hem aanleiding tot het vermoeden, dat zij op eene onregtmatige wijze aan het geld kwam. Hij vorscht er bij haar naar, van waar zij al dat geld haalde en dewijl zij weigert, zulks te verklaren, dreigt hij haar met echtscheiding. Deze bedreiging doet de gewenschte uitwerking, en zij bekent nu, dat zij dit geld ontving van haren voormaligen meester, tot loon van het verzwijgen eens verschrikkelijken geheims. Zij beweert, dat de als gestorven opgegevene dochter van den regerings-raad niet gestorven is, maar sedert zeven jaren in een donker hok van het achterhuis gevangen gehouden wordt. Men had haar door groote beloften en beloomingen tot medepligtige aan het geheim overgehaald en haar opgedragen aan de ongelukkige dagelijks het karige, uit water en brood bestaande, voedsel te brengen, wat zij dan ook al dien tijd gedaan had. Na deze bekentenis draalde de jeugdige echtgenoot niet, de misdaad aan de overheid ter kennis te brengen. Deze liet terstond het huis omsingelen en begaf zich, geleid door het voormalig dienstmeisje, naar de aangewezene plaats, waar men ook werkelijk een naar geest en ligchaam onderdrukt wezen vond, op welks gezigt men vragen moest, of het een mensch dan wel een dier ware? Men hoopt de ongelukkige nog bij het leven te kunnen redden en ziet nadere bijzonderheden dezer zaak te gemoet.

ENGELAND.

— Hoewel Lord *John Russell* niet is geslaagd in het zamenstellen van een kabinet en dat Sir *R. Peel* weder aan het hoofd is van de openbare zaken, is echter de twijfeling, die er bestond nopens de instandhouding der graanwetten, nog niet opgeheven. Het terugroepen van Sir *R. Peel* heeft echter meer fermeteit aan den handel gegeven en geen' gunstigen invloed op de openbare fondsen gehad, daar de geconsolid. 2 à 2½ pct. zijn vooruitgegaan. Er heeft ook in den graanhandel eene reactie plaats gegrepen, en na eenen stilstand van twee weken hebben de koopers weder zaken begonnen.

— In de straat van Gibraltar moeten ontzettend zware stormen hebben gewoed. Ceuta was acht dagen lang buiten gemeenschap met het schiereiland geweest. Niet één vaartuig durfde het wagen, uit te varen. Te Algésiras had men het vergaan van 7 schepen vernomen, waaronder een brik en een fregat.

— Voor zoo verre men weet, zijn 40 schepen, gedurende de jongste stormen op de kust van Engeland verongelukt, waaronder verscheiden met man en muis.

NEDERLANDEN.

UTRECHT, den 27. December. Alhier ter stede zich eene vereeniging gevormd hebbende, met het doel om arbeid te verschaffen aan behoeftige werklieden, is derzelver aandacht daarop gevestigd geweest om eene soort van arbeid op te sporen, die geen nadeel toebragt aan de gevestigde industrie. Uit dat oogpunt is het verkieslijkst voorgekomen de vervaardiging van blokjes voor houten plaveijing. Er zijn reeds eenige menschen op deze wijze aan het werk gesteld. Wenschelijk zoude het nu zijn, dat aan deze onderneming eenige uitbreiding konde worden gegeven door een meer verzekerd debiet. Daar gemelde plaveijing uitnemend geschikt is voor paarden stallingen en in vele opzigten de voorkeur verdient boven de tot dus verre gebruikelijk, wordt de aandacht der eigenaars van stallen hierop gevestigd.

— Men schrijft uit den Udenhout, dat aldaar Zaturdag 's morgens een diefstal van ongehoorde stoutheid heeft plaats gehad. Tusschen 10 en 11 ure, middelerwijl de laatste dienst het grootste gedeelte der bevolking in de kerk had vereenigd, sloop in het huis van *J. van R.* in de schoorstraat een lange man met een blaauwen kiel. Hij greep de vrouw, die alleen te huis was, aan, sloeg een doek om haren mond, bond haar de handen op den rug, smeed haar op het bed, ontnam haar de sleutels, brak de kas open, nam een zakje geld en eenige lijnwaad daaruit, en verdween. Na het eindigen der laatste mis vonden de huisgenooten de vrouw gebonden op haar bedstee liggen. Zulks heeft plaats gehad in de volle straat. Welk eene waarschuwing!

ROTTERDAM, den 27. December. De landlieden hebben opgemerkt, dat, wanneer de winter streng zal zijn de mieren zich diep in den grond begraven, en zulks naar mate van de strengheid der verwachte vorst. Zoo b. v. waren dezelve in den afgeloopen winter op 2 voet, beneden den grond, terwijl zij dit jaar zich slechts 2 duim diep bevinden. Dit kondigt dus aan, dat de winter zacht zal zijn; dit wordt bevestigd daar de bijen, die hare korven in het vorige jaar geheel hadden gesloten, thans dezelve niet hebben digt gemaakt.

— De *Staats-Courant* van den 29. December deelt eenige koninklijke besluiten mede nopens de brieven posterij, enz. Met 1. Januarij wordt daarbij opgeheven de verpligting om bij aanteekening het dubbel van het gewone briefport te betalen. Voor aanteekenen zal voor elken brief of paket voortaan slechts 10 cents worden betaald. Deze vereenvoudiging is voor de verzendiging van geldswaarde, enz. zeer gemakkelijk, waarom de minister van Finantiën de belanghebbenden uitnoodigt, om, voor alle verzendingen, die geldswaarde aan toonder inhouden, van dit goedkoop middel van voorzorg gebruik te maken.

MENGELINGEN.

Uitgevers geheimhouding.

Onder de burgerdeugden, die zich in een constitutioneel land doen opmerken, moet eervol gerangschikt worden de moed van hem, die, uitgever zijnde van een periodiek geschrift, in regten de verantwoordelijkheid op zich durft nemen van hetgeen hij niet heeft geschreven.

In ons land, bij den tegenwoordigen stand van ons journalismus, is zoodanig betoon van burgermoed gewigtiger en nuttiger voor het algemeen dan men wel op het eerste inzien zoude denken.

Onze meeste dagbladen kenmerken zich daardoor, dat, behalve de hoofdartikelen, aan eene bepaalde redactie opgedragen, de meest mogelijke ruimte wordt overgelaten aan ingezonden stukken. Deze hebben dikwijls eene geheel andere, zelfs eene tegenovergestelde strekking dan de hoofdartikelen; maar juist daardoor werkt die inrigting mede om onze dagbladen te verheffen tot tolken der openbare meening. Voor dat ons publiek er aan gewoon was onderscheid te kunnen maken tusschen de volgehouden meeningen der hoofdredactien en het werk van geheel uiteenloopende inzenders, gaf de bedoelde inrigting wel eens aanleiding tot het verwijt van inconsequentie aan sommige dagbladen. Doch sedert lang heeft het dagelijksch gebruik aan de Courantenlezers geleerd zich hieromtrent niet meer te vergissen. De vrijheid van inzending is dan ook hoe langer hoe meer uitgebreid kunnen worden. Zij was onwaardeerbaar nuttig voor de ware kennis der openbare meening. Onze dagbladen drukten dan ook niet bij uitsluiting de meeningen uit van eenige weinige redacteurs die zich uitputten en afsloven bij het afwerken van eene dag op dag terugkomende taak, die bijna den tijd niet hebben om de gewigtige onderwerpen, welke zij behandelen, grondig te onderzoeken, en die zich behelpen moeten met het in de vlugt opvangen der onderwerpen. De vrijheid van inzending bragt te weeg, dat lieden van alle standen, van alle trappen van beschaving, uit alle hoeken des lands hunne gevoelens in de Couranten begonnen te uiten. Men zag dikwijls artikelen van geleerden, doormengd met latijn en grieksch, naast andere, welke weleens vervielen in den platten volksstijl. Bij ons bestond de centoonigheid niet, die vooral in sommige duitsche dagbladen wordt opgemerkt, in welke vaste, zoogenaamde medewerkers over bepaalde onderwerpen eenen zekeren tijd lang artikelen moeten leveren. Bij de groote verscheidenheid der onderwerpen was ook nog dat voordeel te tellen, dat dikwijls menschen van eene speciale kennis de vruchten van lange overdenking mededeelden, terwijl anderen opkomende losse invallen voor de dagbladen ten papiere bragten.

Het is te voorzien, dat, hoe meer de gewoonte algemeen wordt om artikelen aan dagbladen in te zenden, en hoe meer dezelve zich uitstrekt tot de hooger beschaafde standen der maatschappij, ons journalismus groote vorderingen zal maken. Maar wanneer men onzen landaard gadeslaat, zal men spoedig bespeuren dat de geheimhouding der uitgevers alleen dit doel kan bevorderen. Wij zijn pas nieuwelingen op den constitutionelen weg. Men wil er doorgaans niet voor uitkomen, dat men in een dagblad schrijft. Velen hebben het van hunne ouders overgenomen om met niet veel achting te spreken van het bedrijf der Courantiers. Men vindt het aardig en nuttig om iets openlijk in de Courant te zetten; maar niemand mag het weten.

In dit standpunt van ons journalismus kan men nagaan, dat, indien één enkel inzender eens werd veroordeeld wegens onvoorzigtigheid van uitdrukking, honderde menschen, die nu reeds schrijven of nog eenmaal aan het schrijven zullen komen, geheel zouden worden afgeschrikt en weder in hunne schulp zouden kruipen. Vaste redacteurs zullen het natuurlijk op geene verantwoordelijkheid van uitgevers laten aankomen, tenware zij volkomen verzekerd waren van de vrijspraak, maar de veroordeeling van eenen inzender zoude hoodzakelijk eenen allernadeeligsten invloed hebben op ons geheel journalismus.

Uit dit oogpunt nu doen de uitgevers van dagbladen, die de verantwoordelijkheid van betichte ingezonden artikelen op zich durven te nemen, eene wezenlijke dienst aan het land. Zij zullen, welke de afloop der vervolgingen ook moge wezen, de zelfvoldoening smaken van, in eene hooge mate bevorderlijk te zijn geweest aan de ontwikkeling en de openbaarheid der constitutionele denkbeelden. (*Utr. Avondbl.*)

LETTERNIEUWS.

STAATKUNDIGE BRIEVEN. De vervolging tegen de Drukpers, met name tegen de *Arnhemsche Courant.* — Een woord van D. D., aan allen, die den Koning, het vaderland en hunne vrijheden liefhebben. — Zevende brief. Te Zalt-Bommel, bij Joh. Noman en Zoon. 1845.

Een heerlijk werkje, in vloeijenden en helderen stijl geschreven. De schrijver maakt vooreerst opmerkzaam op den tijd dien wij beleven: een tijd van leven en beweging; de natie is opgewekt en ontwaakt en de belangstelling in de nationale aangelegenheden wordt met den dag grooter en sterker. Dat is een verblijdend teeken, heilspellend voor hen die het wel meenen met het land onzer inwoning. Voorts toont de schrijver aan het nut der Vrijheid van Drukpers, de pogingen welke aangewend worden, om, voornamelijk door middel der zegelwet, die Vrijheid te breidelen en te onderdrukken, om van art. 225 der grondwet eene doode letter te maken. Toen die pogingen schipbreuk leden op de belangstelling der natie, welke oorzaak was dat de uitgevers van vrijzinnige bladen, hoe ook door de zegelwet gedrukt en van alle zijden gedwarsboomd, dezelve konden in stand houden en zelfs uitbreiden, zocht men elders toevlugt en wel bij de regterlijke magt. Schrijver staaft dit onder anderen met de vervolging in 1843 tegen de *Arnhemsche Courant* ingesteld, ter zake der dispensatien.

De schrijver gaat nu oven tot de beoordeeling der regterlijke vervolgingen, ter zake der troonrede; de volgende dagbladen hebben allen tegen die vervolgingen hunne stem verheven; als: het *Handelsblad*, de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, de *Vlissingsche Courant*, het *Utrechtsch Avondblad*, *Overijssel*, de *Noord Brabander*, de *Tijd*, het *Weekblad van het Regt*, de *Kamper Courant*, het *Weekblad van den Helder en het Nieuwe Diep*, de *Arnhemsche Courant*, de *Snelwagen* en alle *Miniatuur-Courantjes*; voor hebben gesproken de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* en het *Journal de la Haye*, blad der Ministers, en met der burgeren goud in stand gehouden.

Ten slotte noodigt de schrijver allen uit die het welzijn des konings en des vaderlands ter harte gaat, in deze oogenblikken het uitgebreidst gebruik te maken van de vrijheid der drukpers, moet het doel om het ontstaatkundige en ongegronde der tegen de drukpers ingestelde vervolgingen meer en meer in het helderst daglicht te stellen en zoo doende alle roekelooze aanvallen tegen dezelve te paralyseren; dan zal het welsprekend woord waar worden van den geachten Dirk Donker Curtius: «*De Vrijheid van Drukpers is de koningin der aarde; wie haar verbreekt, zal door haar verbroken worden.*"

Wij nemen de vrijheid hier een paar pagina's van de brochure te laten volgen.

«Maar zal die belangstelling des Volks in zijne aangelegenheden de gewenschte vruchten dragen, dan moet zij niet beklemd blijven tusschen de muren der woning van ieder belangstellend individu; dan moet zij in de gelegenheid zijn, het middel hebben om van die belangstelling te doen blijken in het openbaar. Dat middel nu is gelegen in de *Vrijheid van Drukpers* en het regt tot gebruik daarvan gaf ons de Wetgever zeer wijsselijk in art. 225 der Grondwet.

In dat artikel wordt aan elk ingezeten het regt gegeven en gewaarborgd, om zijne gedachten en gevoelens door middel der drukpers te openbaren en vrijelijk zijne meening te uiten omtrent alles, wat er in den lande voorvalt.

Overbodig is het, hier het betoog te leveren van de doelmatigheid der Vrijheid van Drukpers en van derzelver geschiktheid tot bevordering der publieke welvaart.

De Grondwetgever zelf noemt de Drukpers «een doelmatig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van «verlichting," en het springt in het oog, welke voordeelen het gebruik van dat middel kan aanbrengen.

Ontwaart men, dat Ministers, vervuld overigens met de beste bedoelingen, ter wereld, te zwak zijn om den op hen rustenden last te torschen, men heeft het regt en het middel om op hunne verwijdering en vervanging door meer krachtige mannen aan te dringen.

Heeft men met bestuurderen te doen, wien het ontbreekt aan de vereischte kundigheden en ziet men, dat zij, zoo als bijv. de heer Baud *geheel ter goeder trouw*, dwalen, men is in de wettige gelegenheid, hun hunne dwaling onder het oog en ze ter kennis van het algemeen te brengen, ten einde langs dien weg de dwaling hersteld of nieuwe abuizen verhinderd te zien.

Aanschouwt men het roer van 's lands zaken in handen van heerschzuchtige, willekeurige, spilzieke, roekelooze Ministers, men stelt hunne heerschzucht aan de kaak, bewijst hunne willekeur, toont hunne spilzucht en hunne roekeloosheid aan en volharden zij bij hunne portefeuilles, men tracht hun het langer aanblijven onmogelijk te maken.

Deze zijn de voordeelen, welke de Vrijheid van Drukpers ons geven kan bij zwakke, onbekwame, heerschzuchtige, spilzieke, roekelooze bestuurders.

Met de geboorte der Vrijheid van Drukpers werd de vrijheid der Bestuurders voor een aanzienlijk deel gekortwiekt; niet hunne wettige, maar onwettige vrijheid; onwettige vrijheid noemen wij despotisme, autocratie en overtreding der Grondwet bij wijze van dwaling, eene zonde waarvan de Kamer, op hare beurt vaderlijk, zeer gaarne absolutie geeft.

Wij beschouwen de drukpers niet enkel als een middel tot verbreiding van kennis en verlichting, wij zien in haar met den heer Donker Curtius *de Koningin der aarde*; wij heeten de pers de *verpersoonlijkte nationale gedachte*, het *denk- en spraakvermogen des volks*, ja, *het geweten der menschheid*, maar vooral *het geweten* van hen die de teugels van bestuur in handen hebben, *Ministers*. Hebben zij Wetten geschonden, regten verkracht, belangen verwaarloosd, — de pers, *het geweten van Staat* spreekt luid en krachtig, klaagt de overtreders en verkrachters aan bij de vierschaar der publieke opinie en deze rigt onverbiddelijk streng, zonder aanzien des persoons.

Hij, die de Vrijheid van Drukpers onderdrukt of belemmert, die randt de vrijheid van denken en spreken aan, die de vrijheid van denken en spreken aanrandt, die slaat de hand aan de *vrijheid van het geweten*, en wee hun, die zich in den roes der hartstogtelijke verblindheid van drift, haat en wraakzucht zóóverre lieten wegslepen, dat zij de roekelooze hand legden op die *gewetensvrijheid*, welke onze voorvaderen voor hun een bloed gekocht hebben!

Bedenkt men nu, dat de Vrijheid van Drukpers de ministeriële vrijheid aan banden legt, gaat men na het veelvuldig en dagelijksch gebruik, hetwelk van die drukpers-vrijheid gemaakt wordt, en ziet men, hoe de handelingen der bestuurders door de tolken der publieke opinie naauwkeurig gadegeslagen en de verkeerde, onwettige, zedelooze maatregelen zonder aanzien des persoons onmeedoogend als zoodanige gebrandmerkt worden en het besturen bij dergelijke wrakende publiciteit uiterst moeijelijk, ja, zelfs voor kundige en eerlijke lieden, onmogelijk wordt, dan wordt het zeer duidelijk, dat het voor een onhandig, onbekwaam, roekeloos en heerschzuchtig Bestuur bovenal wenschelijk is, en, wil het zich handhaven, noodzakelijk, om die lastige Vrijheid van Drukpers zooveel doenlijk in te korten, het *geweten van Staat* te onderdrukken en in slaap te wiegen.

Aan pogingen daartoe heeft het dan ook niet ontbroken. Zoo kan men als zoodanig beschouwen de schroomelijke en schrikbarende belasting, welke gelegd is op het gebruik, hetwelk men van de Vrijheid van Drukpers wenscht te maken, het *Zegelregt*, met regt *de Drukpers der Drukpers* genoemd.

De Grondwetgever heette de drukpers «een doelmatig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting." Zag de Grondwetgever de zaak wel in en niemand betwijfelt het, ware het dan niet wenschelijk geweest, noodzakelijk en pligtmatig, dat men aan dit «middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting" deszelfs geheele werking verschaft hadde? Waarom door eene verpletterende belasting de Vrijheid van Drukpers aan ketenen gelegd? Want wij verstaan hier onder Vrijheid van Drukpers niet enkel de bevoegdheid, om, zonder voorafgaand verlof, een dagblad op te rigten en daarin zijne gedachten en gevoelens te openbaren; wij verstaan daaronder tevens het regt om van die vrijheid gebruik te maken *gratis*.

Immers, wat beteekent het in de Grondwet te schrijven: «daar zal vrijheid van Drukpers zijn" en in eene Zegelwet vast te stellen:

«Er zal van die en die oppervlakte papiers zooveel aan de schatkist geofferd worden."

Wat beteekent Vrijheid van Drukpers indien men het gebruik maken dier vrijheid hoogst moeijelijk schier onmogelijk maakt?

Strookt het met het beginsel van vrijheid, dat men het gebruik dier vrijheid met goud koopen en betalen moet?

Noeme dat Vrijheid van Drukpers, wie wil, wij noemen het slavernij."

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 1. Januraij. Sedert den 30. December zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Alexandre, Tessel, Caen, boekweit; Apollo, C. Ront, New-York, stukgoed; de Koophandel, J. Timmer, Rouaan, boekweit; der twey Sostre, H. Willarsen, Natsker, rogge; Odin, J. Leth, Buenos-Ayres, huiden; ....., G. Cafiero, Napels, tarwe; Unica Heju, Domingo, Mantanzas, suiker; Erschill, J. Sampke, Galverstin, tarwe; Nogsamhen, H. O. Eide, Sevilje, boonen.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te Middelburg,

31 December 1845.

De Nederlandsche mudde.		De Nederlandsche mudde.	
J. Z. Tarwe (1844) .	f 10.50	W. Paardenboonen	- f 7.00
N. dito dito . . .	- 9.90	W. Gr. Erwten . .	- 16.00
J. Walch. Tarwe (1844)	- 11.50	W. Witte dito . .	- 11.50
Nieuwe dito . . .	- 10.25	Z. Paardenboonen .	- 6.50
O. Rogge (1844) . .	- 9.00	Z. Gr. Erwten . .	- 14.50
N. dito	- 9.00	W. Koolzaad . . .	- 11.25
Winter garst . . .	- 5.60	Zomer dito . . .	- 10.25
Zomergarst	- 5.50	Raapolie . . .	f 40.50 p. v.
Haver	-	Patentolie . .	- 42.50 -
Boekweit	- 8.25	Lijnolie . . .	- 32.00 -
W. Witteboonen . .	- 16.00	Lijnkoeken f . . de [illegible] st.	
Dito Bruineboonen .	- 29.00	Raapkoeken a 81.00	- 1040 -

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.